

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
w roku szkolnym 2016/2017
Szkoła Podstawowa nr 120 w Łodzi im. Konstytucji 3 Maja

Raport został sporządzony przez zespół w składzie:

Wanda Fibakiewicz

Anna Ciągło

Wprowadzenie

Zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270) w roku szkolnym 2016/2017 została przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 120 w Łodzi ewaluacja wewnętrzna.

Celem badania było zebranie informacji na temat bezpieczeństwa uczniów w szkole, doskonalenia sposobów rozpoznawania potrzeb uczniów i środowiska oraz prowadzonych działań wychowawczych i profilaktycznych.

Zakres badania wiązał się ze spełnieniem wymagania nr 5: „*Kształtowane są postawy i respektowane są normy społeczne.*”

Przebieg i charakterystyka przeprowadzonego badania.

Powołany zgodnie z §25 pkt.1 Statutu Szkoły na zebraniu rady pedagogicznej 30 sierpnia 2016 r. zespół ds. ewaluacji opracował plan, harmonogram i wskazał narzędzia ewaluacji.

Do gromadzenia i opracowywania danych zaangażowano wszystkich członków rady pedagogicznej.

Źródłami informacji w badaniu były:

1. wyniki badań ankietowych dla uczniów klas I-III na temat ich poczucia bezpieczeństwa w szkole
2. wyniki wywiadu grupowego dla uczniów klas IV-VI na temat oceny stanu bezpieczeństwa uczniów w szkole
3. obserwacja działań samorządu uczniowskiego na terenie szkoły, analiza dokumentacji pracy samorządu uczniowskiego
4. analiza dokumentacji szkolnej: programu wychowawczego szkoły, planów pracy wychowawców poszczególnych klas, planu pracy pedagoga, dokumentacji wypadkowej
5. wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród przedstawicieli uczniów klas IV-VI oraz ich rodziców.

Na podstawie zebranych informacji został opracowany raport całościowy, który włączono do dokumentacji szkoły. Wyniki ewaluacji zostały upowszechnione radzie pedagogicznej oraz rodzicom i uczniom poprzez stronę internetową szkoły.

Wyniki ewaluacji

Wyniki ewaluacji wewnętrznej są odpowiedzią na 4 pytania kluczowe.

I. Jakie działania podejmowane są w szkole, aby zapewnić uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne? Jaka jest skala poczucia braku bezpieczeństwa wśród uczniów?

W poszukiwaniu odpowiedzi na pierwsze pytanie kluczowe dokonano analizy badania ankietowego przeprowadzonego wśród wszystkich uczniów klas I-III. Na podstawie otrzymanych wyników można stwierdzić, że uczniowie edukacji wczesnoszkolnej czują się w szkole bezpiecznie zarówno w aspekcie fizycznym jak i psychicznym. Tylko ośmioro ankietowanych stwierdziło, że w szkole nie jest bezpiecznie. Jako przykład podawali: zagrożenie pożarem, zawalenie się budynku. Uczniowie wskazali, z imienia i nazwiska, trzech kolegów, którzy stanowią w ich odczuciu potencjalne zagrożenie – „mogą pobić”. Uczniowie podkreślali fakt, iż mogą liczyć, że nauczyciel im pomoże, jeśli się do niego zgłoszą.

Oceny stanu bezpieczeństwa w szkole, na drugim etapie edukacyjnych dokonano w oparciu o wywiad grupowy. W badaniu uczestniczyło 52 losowo wybranych uczniów z klas IV-VI.

Uczniowie wskazywali na rozwiązania organizacyjne przyczyniające się do podnoszenia stanu bezpieczeństwa w szkole:

- a) dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych podczas przerw
- b) zwalnianie z lekcji tylko na podstawie pisemnej informacji od rodziców
- c) monitoring budynku szkoły
- d) kraty
- e) regulaminy
- f) apele porządkowe
- g) lekcje o tematyce wychowawczej poświęcone zagadnieniom bezpieczeństwa.

Trzech uczniów spośród wypowiadających się na ten temat sceptycznie odniosło się do niektórych rozwiązań organizacyjnych podnoszących poziom bezpieczeństwa na terenie szkoły. Uznali, że kraty i monitoring nie spełniają swojej funkcji.

Z informacji uzyskanych od uczniów wynikało, że dostrzegają pozytywną rolę dyżurów nauczycielskich. Korzystają z możliwości zgłoszenia im niebezpiecznych zachowań. Jest to praktykowane zwłaszcza przez uczniów klas I-IV. Uczniowie klas V-VI nazywają taką postawę donoszeniem na kolegów i starają się tego nie robić.

W celu uzyskania dokładniejszych danych na temat działań prowadzonych w szkole w celu poprawy bezpieczeństwa dokonano analizy następujących dokumentów:

- a) planów pracy wychowawców klasowych
- b) plan pracy pedagoga
- c) dokumentacji wypadkowej

Po starannym przeanalizowaniu powyższych dokumentów stwierdzono, iż zawierają one treści na temat bezpieczeństwa uczniów w szkole, na ulicy w domu w aspekcie fizycznym i psychicznym. Zajęcia z tego zakresu realizowane są zgodnie z planem. Wychowawcy reagują na sytuacje niebezpieczne i w ramach realizacji zagadnień wynikających ze specyfiki klasy na bieżąco omawiają z uczniami zaistniałe zagrożenia.

Z analizy dokumentacji wypadkowej wynika, iż w bieżącym roku szkolnym były dwa wypadki z udziałem uczniów:

- a) popchnięcie chłopca przez kolegę podczas przerwy spowodowało lekki uraz głowy.
- b) W innym przypadku doszło do złamania ręki podczas lekcji bez udziału osób trzecich.

II. Jak często są wdrażane w życie inicjatywy samorządu uczniowskiego? **Jak działalność samorządu przekłada się na aktywność uczniowską?**

W poszukiwaniu odpowiedzi na drugie pytanie kluczowe przeprowadzono analizę dokumentacji potwierdzającej działania samorządu uczniowskiego oraz ocenę imprez organizowanych przez uczniów na terenie szkoły.

Z analizy dokumentacji Samorządu Uczniowskiego wynika, iż jego przedstawiciele podejmują różne działania, by zachęcić wszystkich uczniów do uczestnictwa w życiu szkoły.

Praca Samorządu Uczniowskiego w znaczący sposób przekłada się na aktywność uczniowską naszej szkoły. Potwierdza to dokumentacja działań samorządu prowadzona

w postaci kroniki, informacji umieszczanych na stronie internetowej oraz sprawozdań z działalności półrocznych i rocznych.

Przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego spotykali się z opiekunami przynajmniej raz w miesiącu. Poza omawianiem działań realizowanych zgodnie z planem pracy samorządu, spotkania miały również na celu danie uczniom możliwości przedyskutowania ich nowatorskich pomysłów i propozycji wprowadzenia zmian w życiu szkoły.

Z ich inicjatywy wprowadzono w szkole losowanie „Szczęśliwego numerka”, przerwę z możliwością korzystania z telefonów komórkowych oraz możliwość spędzania na boisku szkolnym długich przerw w okresie wiosenno-letnim. Zorganizowano również Dzień Spódniczki.

Członkowie samorządu swoim zapałem mobilizują do działania wszystkich uczniów szkoły, o czym może świadczyć między innymi duże zainteresowanie wróżbami andrzejkowymi, czy wspaniała zabawa podczas występów szkolnego konkursu talentów.

Działania samorządu skłaniają uczniów do angażowania się w działania charytatywne oraz pracę na rzecz szkoły. Wszyscy chętnie organizują zbiórki przyborów szkolnych, oraz maskotek na rzecz podopiecznych szpitala oraz zbiórki koców i karmy dla zwierząt ze schroniska przy ulicy Marmurowej. Z dużym zaangażowaniem przygotowują kiermasze, na których sprzedawane są ręcznie wykonane ozdoby świąteczne oraz słodkości.

Na szkolnych dyskotekach nie brakuje konkursów wymyślanych i przeprowadzanych przez uczniów, bufetu z przekąskami oraz wspaniałej muzyki oraz kolorowych świateł.

III. W jakim stopniu uczniowie znają swoje prawa i obowiązki oraz regulaminy obowiązujące w szkole? W jaki sposób komunikowane jest uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje?

W ramach badania zespół do spraw ewaluacji przeprowadził wywiad grupowy z uczniami klas I-III i IV-VI oraz dokonał analizy programu wychowawczego szkoły oraz planów pracy wychowawców poszczególnych klas.

Po przeprowadzeniu analizy programu wychowawczego szkoły można stwierdzić, że na I etapie edukacyjnym uwzględnione zostały następujące, szczegółowe cele wychowania mające na celu kształtowanie norm społecznych:

Klasa	Szczegółowe cele wychowania
I	Uczeń funkcjonuje w grupie i działa w niej efektywnie: - zna reguły panujące w klasie
II	Uczeń posiada nawyki dobrego zachowania i efektywności współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi: - postępuje według zasad dobrego wychowania
III	Uczeń wykazuje wiarę we własne możliwości i potrafi zachować się w trudnych sytuacjach: - zna prawa i obowiązki ucznia

Na II etapie edukacyjnym uwzględnione zostały szczegółowe cele wychowania:

Klasa	Szczegółowe cele wychowania
IV	Uczeń rozumie i dostrzega prawidłowości rządzące światem zewnętrznym: - ustala jakie są jego potrzeby, obowiązki, - akceptuje samego siebie i zna swoje osobiste prawa
V	Uczeń zna zasady i normy życia społecznego i według nich postępuje: - tworzy i wzmacnia pozytywne relacje z innymi, - systematycznie pracuje nad swoim rozwojem
VI	Uczeń ma poczucie własnej wartości dąży do określenia własnej tożsamości: - dostrzega wartość życia i przyjmuje je jako fundament wszystkich innych wartości, - rozumie pojęcie „hierarchii wartości”

Na podstawie Programu Wychowawczego Szkoły Podstawowej nr 120 każdy wychowawca opracował dla uczniów plan pracy wychowawcy klasowego.

Po przeanalizowaniu planów pracy wychowawców klas I – VI, można stwierdzić, że na każdym etapie nauczania zostały przeprowadzone zajęcia na temat praw i obowiązków uczniów.

Na I etapie edukacyjnym zrealizowano następujące zadania:

- a) niwelowanie agresji i przemocy w szkole poprzez przeprowadzanie lekcji, pogadanki z uczniami, obserwacja i analiza negatywnych zachowań w szkole
- b) we wszystkich klasach edukacji wczesnoszkolnej zrealizowano lekcje na temat praw dziecka, których celem było kształtowanie pozytywnych postaw u uczniów i wychowanie do wartości.

Na II etapie edukacyjnym zrealizowano następujące zadania:

- a) uczniowie znają swoje prawa i obowiązki
- b) wdrażani są do podejmowania działań prospołecznych.
- c) zrealizowano lekcje na temat praw dziecka, których celem było kształtowanie u uczniów umiejętności funkcjonalnych – wychowanie do wartości.

W ramach badań ewaluacyjnych został przeprowadzony wywiad, który objął 80 uczniów z klas I-III i 60 uczniów z klas IV-VI. Celem wywiadu było sprawdzenie:

- a) *Czy uczniowie są świadomi swoich praw oraz obowiązków.*
- b) *Czy znają regulaminy obowiązujące w szkole.*
- c) *Czy regulaminy obowiązujące w szkole są przestrzegane.*

Uczniowie chętnie uczestniczyli w wywiadzie, a ich odpowiedzi przedstawiają się następująco.

I pytanie: Czy znasz swoje prawa? – podaj przykłady.

Zarówno uczniowie klas I-III i IV-VI odpowiedzieli twierdząco i wymieniali następujące prawa:

- a) prawo do rozwijania swoich zainteresowań,
- b) sprawiedliwego oceniania,
- c) odpoczynku na przerwach,
- d) prawo do nauki.

II pytanie: Czy znasz swoje obowiązki? – podaj przykłady.

Uczniowie często wymieniali następujące obowiązki:

- a) punktualnie przychodzić do szkoły,
- b) brać aktywny udziału w lekcjach,
- c) prowadzić starannie zeszyty i wykonywać prace domowe,
- d) szanować sprzęt szkolny oraz wyposażenie klas,
- e) kulturalnie odnosić się do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

III pytanie: Czy znacie regulaminy obowiązujące w szkole?

Uczniowie wymieniali następujące regulaminy:

- a) regulaminy klasowe,
- b) regulamin pracowni komputerowej,
- c) regulamin sali gimnastycznej,
- d) regulamin świetlicy,

- e) regulamin biblioteki,
- f) regulamin jadalni,
- g) regulamin boiska szkolnego
- h) regulamin szatni.

Na kolejne pytanie: Czy regulaminy obowiązujące w szkole są przestrzegane przez uczniów?

Uczniowie odpowiedzieli, że bywają sytuacje naruszania regulaminów. Wtedy odbywają się apele porządkowe, mające na celu przypomnienia uczniom o przestrzeganiu regulaminów obowiązujących w szkole oraz o ich prawach i obowiązkach.

IV. Jak często działania wychowawcze są poddawane analizie? Jaki jest udział w tym zakresie rodziców?

Szukając odpowiedzi na czwarte pytanie kluczowe przeprowadzono badania ankietowe, w których wzięło udział 39 uczniów kl. III-VI oraz 43 ich rodziców.

Uczniowie odpowiadali na 5 pytań.

Pierwsze z nich brzmiało: Czy nauczyciele informują o zachowaniach ucznia jego rodziców?

Do wyboru mieli trzy zaproponowane odpowiedzi.

- a) 23(59%) z nich odpowiedziało tak;
- b) 2(5%) - nie,
- c) 14(36%) – stwierdziło, że nie zawsze.

Na pytanie: Czy nauczyciele omawiają z uczniem/uczniami jego/ich zachowania?

- a) 32(82 %) uczniów odpowiedziało, że tak;
- b) 1(3%) - nie,
- c) 6(15%) – stwierdziło, że nie zawsze.

Na pytanie: Kiedy nauczyciele omawiają z uczniem/uczniami jego/ich zachowania?

Ankietowani udzielali bardzo różnych odpowiedzi (kilka odpowiedzi do wyboru). Wskazywali, że:

- a) na lekcjach wychowawczych – 27(69%),
- b) podczas przerw śródlekcyjnych – 13 osób (33%),
- c) po lekcjach – 7 (18%),
- d) podczas innych lekcji – 4(10%),
- e) na zebraniu z rodzicami – 2(5%),

- f) na przerwie lub przed lekcjami – po 2 osoby(5%).
- g) wtedy, kiedy trzeba,- 1 (2%) osoba
- h) nie udzieliła odpowiedzi na powyższe pytanie -1(2%) osoba.

Na pytanie: Czy właściwe zachowanie uczniów jest dostrzegane i chwalone, nagradzane przez nauczycieli?

Ankietowani odpowiadali:

- a) tak – 24(62%),
- b) nie zawsze – 15(38%).
- c) Nie – żadna osoba

Na pytanie: Czy nauczyciele reagują na negatywne zachowania uczniów?

Ankietowani wskazywali odpowiedź:

- a) tak – 36(92%),
- b) nie zawsze – 3(8%).
- c) Nikt nie wybrał odpowiedzi nie.

Pierwszym pytaniem, na które odpowiadali ankietowani rodzice było

Czy szkoła kształtuje postawy ważne: uczciwość, tolerancja, kreatywność, odpowiedzialność, wrażliwość?

- a) 37 rodziców (86%) odparło, że tak;
- b) 5(12%) – nie,
- c) 1(2%) osoba nie udzieliła odpowiedzi.

Na pytanie Czy szkoła uczy postaw patriotycznych i obywatelskich?

- a) 42 ankietowanych (98%) stwierdziło, że tak;
- b) 1 (2%), że nie.

Z badania wynika, że rodzice mają wpływ na realizowane działania wychowawcze:

- a) tak uważa 35 rodziców, czyli 81% ankietowanych,
- b) natomiast 8 (19%) uznało, że nie zawsze.

Rodzice wypowiedzieli się na temat, czy pożądane zachowania ucznia są dostrzegane i chwalone/nagradzane

- a) ankietowani w liczbie 29 osób (67%) uważają, że tak,
- b) 13 rodziców (31%) uznało, że nie zawsze tak jest.
- c) jedna osoba (2%) nie wypowiedziała się na ten temat.

Ankietowani uważają, że nauczyciele reagują na negatywne zachowania uczniów:

- a) tak sędzi 26 rodziców (60%),

b) 17(40%) uznało, że nie zawsze.

Kolejne pytanie skierowane do rodziców brzmiało: W jaki sposób najczęściej nauczyciele reagują na niepożądane zachowania uczniów?

Do wyboru mieli pięć zaproponowanych odpowiedzi(mogli zaznaczyć kilka):

- a) telefon do rodziców – 10(23%),
- b) pisemna informacja nauczyciela – 3(7%),
- c) rozmowa z uczniem – 29(67%),
- d) spotkanie indywidualne z rodzicami w szkole – 14(33%),
- e) informacja w e-dzienniku – 18(42%).

Wśród ankietowanych na pytanie, czy szkoła dobrze wywiązuje się z obowiązku opieki nad dziećmi,:

- f) 40 (93%) osób stwierdziło tak
- g) 3(7%) uznały, że nie.

Na pytanie: Czy podejmowane są działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

- a) 37(86%) rodziców stwierdziło, że tak,
- b) 6(14%) uznało, że nie zawsze.

Na pytanie: Czy podejmowane działania wychowawcze są efektywne i wpływają na zmniejszenie/eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

- a) 28 osób (65%) odpowiedziało, że tak,
- b) 14(33%), że czasami.
- c) Jedna osoba (2%) nie udzieliła odpowiedzi.

Kolejne pytanie brzmiało: Czy w modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczniów i rodziców?

- a) 19(44%) ankietowanych stwierdziło, że tak,
- b) 8(19%) – nie,
- c) 15(35%) – czasami.
- d) Jedna osoba (2%) nie odpowiedziała na to pytanie.

Ostatnie pytanie skierowane do rodziców dotyczyło tego: Jak oceniają swój wpływ na realizację i modyfikację działań wychowawczych?

Do wyboru mieli trzy zaproponowane odpowiedzi:

- a) zadowolający – 24(55%),
- b) bardzo dobry – 15(35%),
- c) mógłby być większy – 4(10%).

Podsumowanie

Uzyskane w przeprowadzonej ewaluacji wyniki pozwalają na sformułowanie następujących wniosków i rekomendacji.

WNIOSKI

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, wiedzą, że w razie potrzeby mogą zwrócić się do nauczyciela po pomoc, sami również reagują na niestosowne zachowania kolegów, informują o nich nauczycieli. Szkoła jest bezpieczna dla uczniów o czym świadczy bardzo mała wypadkowość bieżącym roku szkolnym
2. Przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego współpracują ze sobą i podejmują różne działania, by zachęcić wszystkich uczniów do uczestnictwa w życiu szkoły. Bez ich zaangażowania niemożliwe byłoby zorganizowanie niektórych imprez szkolnych oraz konkursów. Uczniowie czują się odpowiedzialni za ich powodzenie i aktywnie w nich uczestniczą.
3. Uczniowie są systematycznie informowani o swoich prawach i obowiązkach. Treści realizowane podczas zajęć są dostosowane do wieku uczniów, mimo to ich wiedza na temat ich obowiązków ogranicza się do kilku aspektów: punktualności w szkole, aktywności na zajęciach, przygotowaniu do zajęć, szanowaniu kolegów, pracowników oraz mienia szkoły.
4. Uczniowie wymieniają te regulaminy zachowań obowiązujące w szkole z którymi często się spotykają podczas zajęć lekcyjnych oraz korzystając z biblioteki, świetlicy, czy jadalni.
5. Uczniowie potwierdzają, że nauczyciele reagują na ich negatywne zachowania, informują o nich rodziców oraz omawiają je z uczniami, np. na lekcjach z wychowawcą, dostrzegają także właściwe zachowania i postawy uczniów, które starają się chwalić i nagradzać.
6. Większość rodziców uważa, że szkoła kształtuje ważne postawy, uczy patriotyzmu, potwierdzają także to, że reagują na negatywne zachowania dzieci i informują o nich ich opiekunów. W opinii rodziców nauczyciele dostrzegają też te właściwe postawy uczniów, które zasługują na pochwałę.
7. Zdecydowana większość rodziców potwierdza, że ma wpływ na realizowane działania wychowawcze. Są one poddawane analizie cyklicznie, podczas zebrań i konsultacji. Szkoła podejmuje działania wychowawcze w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań, a także poprawy ich efektywności.
8. Rodzice uczniów są zadowoleni z tego, że mają wpływ na realizację i modyfikację działań wychowawczych.

REKOMENDACJE

1. W dalszym ciągu systematycznie realizować tematykę zajęć dotyczącą bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów poprzez różnorodne działania wychowawcze wpływające na utrwalenie nawyku samokontrolowania ich zachowań w typowych sytuacjach życia codziennego, np. zajęcia z pedagogiem, psychologiem, rodzicami uczniów pracujących w instytucjach zaufania publicznego.
2. Angażować uczniów w pracę na rzecz szkoły poprzez podejmowanie nowych, ciekawych, inicjatyw, wspierania ich przez nauczycieli, doceniania wysiłku i wkładu pracy poszczególnych uczniów w ramach Samorządu Uczniowskiego.
3. W dalszym ciągu uświadamiać uczniom ich prawa i obowiązki poprzez prowadzenie lekcji o tematyce związanej z prawami dziecka, analizę zachowań dzieci w odniesieniu do stosownych zapisów w regulaminach obowiązujących na terenie szkoły, organizowanie apeli porządkowych o charakterze wychowawczym.
4. Rozmawiać z dziećmi o sposobach rozwiązywania sytuacji konfliktowych, uczyć technik wyciszania negatywnych emocji, omawiać z uczniami ich zachowanie za każdym razem, gdy budzi ono wątpliwości, Zwracać uwagę na wszystkie właściwe postawy uczniów i chwalić je.
5. Podczas zebrań z rodzicami oraz indywidualnych spotkań analizować i omawiać wszelkie zaistniałe sytuacje wychowawcze wymagające ich wsparcia, wspólnie dokonywać adekwatnych modyfikacji planów wychowawczych, uświadamiać rodzicom, że przede wszystkim oni są odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci, gdyż są dla nich niepodważalnym wzorem postępowania.

Raport sporządzono w oparciu o przeprowadzone badania ewaluacyjne w roku szkolnym 2016/2017.